JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Zaturdag 3 Februarij.** **N°. 10.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* .... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Bij de Hoofd-Commissie van Weldadigheid.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als thesaurier tevens lid, de heer mr. *H. Merkus Willer*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene vele en goede diensten.

Benoemd:

Tot thesaurier, tevens lid, de heer *J. M. Tiedeman.*

Bij de Sub-Commissie van Weldadigheid te Pekalongang.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, de heer *J. C. Scharff*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, de heer *J. E. Herderschée.*

Tot postcommies te Soerabaya, *J. Kal*, laatst commies op het residentie-kantoor te Djocjocarta, thans buiten betrekking.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den president van het collegie van boedelmeesteren te Batavia *J. A. Clignett.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk commies op het kantoor van den assistent-resident van Indramaijoe, *D. Th. Francois.*

Militair Departement.

Gepensioneerd:

De uit Zr. Ms. militaire dienst eervol ontslagen aspirant betaalmeester *J. van Olhoff.*

Advertentien.

Vertrek der Europesche Brievenmail in de Maand Februarij 1855.

Met wijziging van de annonce, voorkomende in de *Javasche Couranten* van 10 en 13 Januarij No. 3 en 4, brengt de directeur der producten en civiele magazijnen ter kennis van het algemeen, dat het vertrek van het stoomschip, bestemd voor den overvoer der brievenmalen van Batavia naar Singapore, via Muntok en Riouw, instede van op den 10den Februarij e. k. is bepaald op *Donderdag den 15den Februarij e. k.* des morgens ten 8 ure.

De brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheid te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden:

a. voor zooveel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, China, enz. daags vóór het vertrek van het stoomschip, des avonds ten 8 ure;

b. voor zooveel aangaat de brieven voor Banka, Palembang, Riouw en Billiton, insgelijks daags vóór dat vertrek 's namiddags ten 1 ure.

De resident van Batavia, brengt ter kennisse dat tot de eerst volgende ijking van ellen, maten, gewigten en tonnen, waartoe voor het eerste halfjaar het merk zal zijn V 7, door den wd. ijkmeester *Wetkmar* in den brandspuitwinkel alhier zal worden gevaceerd van af 1 tot en met ultimo dezer, met uitzondering echter van zon- en feestdagen, van des namiddags 2 tot 5 ure.

Schutterij van Batavia.

De contribuabelen aan de schutters-kas worden, met referte aan het slot van art. 4 van het reglement op de schutterijen (staatsbl. 1828 no. 22), luidende: »alle contributien moeten steeds vooruit en bij termijnen van drie maanden aan den kwartiermeester voldaan worden. Bij gebreke van dien, zal de invordering geschieden bij wege van parate executie, door den officier bij den raad van justitie", herinnerd, om hunne contributie over het 1de kwartaal 1854, voor of op den 15 Februarij 1855 aan de schutterskas te voldoen.

Postkantoor.

Op Dingsdag den 6den dezer 's middags ten één ure, zullen op het postkantoor te Weltevreden brievenpakketten worden gesloten voor Banka, Palembang en Bornio's Westkust, per stoomboot *Banda*, kapt. *Schmidt.*

Vendutiën.

Op Zaturdag 10 Maart voor het commissiehuis van de heeren *van Slooten Morgan & Co.*

Nagelaten Boedels.

Worden door de weeskamer te Batavia opgeroepen alle bekende en onbekende schuldeischers in de nalatenschappen van wijlen *Hendrik Hissink*, *Leonard Gusman*, particulieren, en *Marguerite Eulalie Benetod des Grois*, weduwe van wijlen *H. V. le Bailly*, overleden te Samarang, alsmede de schuldeischers op het rendement der door den veroordeelden en vermist wordenden *Walter Murry Gibson* onbeheerde nagelatene goederen, ten einde op Maandag 26 Feb. 1855, des morgens ten 10 ure, in het locaal der weeskamer alhier tegenwoordig te zijn bij de aflegging van rekening en verantwoording van het door de kamer gevoerd beheer in opgemelde boedels en de door haar voortestellen rangschikking der schuldeischers, voor zooverre het bedrag der boedels toereikende zal zijn.

Vertrekkende Personen.

A. J. Bik. Pz. — *D. T. François.* — *J. A. Clignett.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 25 tot en met den 31 Januarij 1855.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *C. Bolebo.*

MARINE HOTEL. *F. H. Henninge*, van de reede. — *J. J. D. Petersen*, van Port Jakson.

JAVA HOTEL. *M. Asander*, van Melbourn. — *J. A. C. Gerlach*, van Amsterdam. — *R. Hendriks en familie.* van Buitenzorg. — *H. A. Ballard en R. A. Ballard*, van Melbourn. — *E. Franke*, van Buitenzorg.

HOTEL WILLEM II. *H. Baijan*, van Singapore.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. B. Muller*, van Hobarttown, — *A. Koch*, van Singapore. — *Bernard*, van Banka.

Advertentiën.

Gehuwd:

F. R. C. SCHLATER

1ste Luitenant der Infanterie en Ridder der M. W. O. 4de klasse,

met

F. J. VAN DER NIEPOORT.

INDRAMAYOE, 24 *Januarij* 1855. (250)

Getrouwd:

J. L. ADAM

met

MARIA DENNISON.

BATAVIA, 30 *Januarij* 1855. (233)

Op den 26 Januarij is te Cheribon voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON, *C. J. Blok, Fisser.*

Algemeene kennisgave aan familie en kennissen.

(241)

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapen DOCHTER *A. E. Buys*, geb. *Zecha.*

BATAVIA, 31 *Januarij* 1855. (251)

Op den 7 December 1854 overleed alhier mijn geliefde echtgenoot, de Heer *T. J. Groenewald*, diep betreurd door zijne nagelatene betrekkingen.

(231) Wed. J. S. GROENEWALD,
geb. *Miero.*

TJILATJAP, 25 *Januarij* 1855.

Met jongstleden landmail ontvingen wij de treurige tijding, van het afsterven van onzen dierbaren vader en behuwdvader *G. J. Pool*, in leven Med. Doctor te Amsterdam.

J. F. POOL, Gz.
W. A. POOL,
(243) *Anthonijs.*

Op den 24 Januarij jl. is te Buitenzorg overleden, de heer *J. van Honk*, in leven zoutverkoop-pakhuismeester aldaar, in den ouderdom van 68 jaren. Crediteuren en debiteuren gelieven voor ultimo Februarij aanstaande aangiften of betalingen te doen aan

de Testamentaire Executeuren,

K. F. W. BRAUTIGAM.
(244) J. E. TEIJSMANN.

Nog steeds voorhanden:

Eene aanzienlijke partij

KOOLTEER,

tegen zeer verminderde prijzen.

(260) P. LANDBERG & ZOON.

In Commissie ontvangen

en aangebragt per Fransch schip *Madagascar* van Bordeaux,

220 kisten Haut Brion à 48 fl.
224 » St. Julien à 12 fl.
100 » Haut Sauterne à 12 fl.
100 kistjes Sla Olie.

Bij

(268) A. VAN OMMEREN & Co.

Fauteuils à la Voltaire

in soorten en rijk bekleed.

Te verkrijgen bij

(264) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op nieuw ontvangen bij de Ondergeteekenden eene fraaije collectie imitatie Persische en Smirnasche

TAPIJTEN

van diverse dimensiën, waaronder van 22 bij 19 voet.

(265) GEBR. ROSELJE & Co.

PALEMBANGSCHE ROTTINGMATTEN.

bij

(270) A. VAN OMMEREN & Co.

Direct van Parijs ontvangen en bij de ondergeteekenden verkrijgbaar:

EEN COMPLEET AMEUBLEMENT, bestaande uit: 2 Sopha's, 18 Fauteuils, 2 Fauteuils à la Voltaire, 1 Tafel met Marmeren Blad, 2 Canapé Tafels, 4 Voetenbankjes, allen rijk bekleed en van massief Mahonijhout.

(263) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

DE BLAAUWE HOEVE. (*vervolg*)

Ongemerkt kwam het gesprek op *Toon.* De meesten hadden het niet hard op hem, en hij moest menigen schimpscheut hooren over zijne wijze van aan den kost te komen. Hij kon er niets anders op antwoorden dan, »dat hij genoeg zijn best deed, maar dat hem niets gelukte, en dat hij maar wenschte weêr soldaat te wezen." De wachtmeester streek zijne knevels eens op, en zei, dat hij dat wel beter begrijpen kon, want dat een man met één arm voor een veldtogt van *Napoleon* niet deugde.

»Ik kon toch ligt meêgaan," was het antwoord: misschien, als gij wat voor mij doen wildet, dat ik dan nog wel oppasser of iets dergelijks wezen kon. Wat het ook was, het zou mij altijd beter bevallen dan hier niets te doen."

't Scheen wel, of de wachtmeester ernstig nadacht; ten minste, hij zweeg een geruimen tijd.

Ondertusschen was het praatje over *Toon* uitgeraakt, en deze scheen zijn troost in den genever te zoeken; ten minste, hij sprak zijn glas meer aan dan in het begin van den avond.

Eindelijk gingen de meesten huiswaarts, hoeveel moeite *Jacob* ook deed om hen bij zich te houden. Hoe kleiner het gezelschap werd, hoe gezelliger het scheen te worden, en de wachtmeester begon ook meer zijn best te doen, en weidde breed uit over de eer en de voordeelen, aan zijnen stand verbonden Met open mond luisterden de meesten naar hem, en op het laatst begon men *Toon Bolle* te beklagen, die, daar hij toch eens de keuze gedaan had, nu al die voordeelen missen moest.

Toon sprak ook zóo, dat het hart van den ouden snorbaard scheen vermurwd te worden. Na nog lang over en weder de zaak behandeld te hebben, die telkens weêr afgebroken en ook ieder oogenblik op nieuw op het tapijt gebragt werd, zeide de wachtmeester:

»Weet je wat? misschien is er wel iets aan te doen; maar dan zouden de vrienden je ook eens moeten helpen. Als wij de zaak goed beschouwen dan mag ik je eigenlijk niet meênemen; doch als er een paar uit het dorp goed voor je spreken en daarvoor teekenen wilden, dan zou ik het er op durven wagen. Misschien dat ik je dan nog wel aan 't een of ander helpen kon," — »Ja, wie zal dat doen?" kermde *Toon.* »Ik ben nog maar drie maanden in 't dorp, en veel vrienden heb ik niet En dan voor mij teekenen — neen, daar is geen denken aan."

Jacob, hoe hij ook onder den invloed van den drank stond, hoorde dit geheele gesprek aan. Hij had al lang een lief stuk willen geven, als hij *Toon* uit het dorp had zien vertrekken. Hij herinnerde zich nog altoos zijnen blik, toen hij om *Hanna's* wille hem van het erf verjoeg, en *Toon* had hem dikwijls, al was 't ook in bedekte termen, niet onduidelijk te kennen gegeven dat hij van hem niet veel goeds te wachten had. Hij wist het; 't werd winter; *Toon* zou het hoe langer hoe armer krijgen, en 't kon wel gebeuren, dat hij, om zijne bedreiging te vervullen, hem »den rooden haan" eens op het dak plaatste of zich aan zijn eigendom vergreep. Was *Toon* eens weg, zij zouden hem dan wel houden, en voorloopig kon hij hem toch niets kwaads ten laste leggen, ten minste, voor zoo veel den laatsten tijd betrof. Hij meende dus gerust voor hem te kunnen teekenen, en zoodoende zich en de dorpelingen van hem bevrijden.

»'k Zou niet gelooven. *Toon*," zei hij, »dat zoo iets zoo geheel onmogelijk zijn zou Ten minste, als de wachtmeester met mijne handteekening tevreden is, dan wil ik het wel doen." — *Toon* had hem wel om den hals willen vallen. »Baas, baas," riep hij uit, dan zou je me eens een dienst bewijzen!"

De wachtmeester viel hem echter in de rede, en stoorde zijne hartstogtelijke toespraak, die misschen onder den invloed zijner dankbaarheid langer zou geweest zijn, dan deze wel lief was. »Of ik tevreden ben met uwe handteekening, baas!" zeide hij: »maar van één, dat begrijp je, zou niet gaan; misschien dat deze beide brave borsten," en hij klopte een paar wakkere boerenzonen, die zich in den zelfden toestand als *Jacob* bevonden, op den schouder, »misschien dat deze voor

De Firma *Tiedeman & van Kerchem* is generale gemagtigde van Vrouwe *S. J. Reynst*, Wed. *de Kock van Leeuwen.*
BATAVIA, 25 *Januarij* 1855. (257)

Al degenen, welke iets te vorderen hebben dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *T. J. Groenewald*, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen binnen den tijd van 3 maanden aan de
Testamentaire Executrice,
(232) Wed. J. S. GROENEWALD, geb. *Miero.*
TJILATJAP, *den* 25 *Januarij* 1855.

dien armen drommel ook wel iets zouden willen doen?''

Jacob, die nu toch eens aan den gang was, trachtte met *Toon* en den wachtmeester die beiden over te halen, dat na eenige aanzeling ook gelukte.

»Dan zal ik maar spoedig zoo iets opmaken,'' zeide de wachtmeester, »en dan kan hij morgen ochtend nog mee. Gij zijt dien leeglooper dan kwijt en hebt hem mij maar eens aardig op den hals gedraaid.''

Toon was in de wolken van blijdschap. Dat had hij altijd toch wel gedacht, zeide hij, dat de braafste mannen van het dorp wel iets voor hem zouden willen doen, en terwijl de wachtmeester het getuigschrift opmaakte, drukte hij allen zoo hartelijk de hand, dat velen een geheel ander denkbeeld van hem kregen, dan zij vroeger wel gekoesterd hadden.

De wachtmeester las den inhoud van het door hem opgestelde voor; 't was heel eenvoudig, en behelsde niets anders dan dat *Toon* ter goeder naam en faam in het dorp bekend stond. Toen hij met lezen geëindigd had, verzocht hij de vrienden het te willen teekenen.

»Weet wel, wat je teekent,'' voegde hij er lagchende bij.

»Of ik het weet!'' zeide *Jacob* op den zelfden toon: »niemand zal zeggen dat de baas van de blaauwe hoeve ooit zijne hand onder een stuk heeft gezet, dat hij niet wist dat goed was''

Één oogenblik slechts, en het stuk was geteekend. *Toon* gaf zijn hart lucht door weder eenige dankbare woorden te spreken.

Nog eenige oogenblikken schaarde men zich rondom den haard. Eindelijk gaf *Jacob* het sein om te vertrekken; 't was trouwens voor hem alleen meer noodig, want de overige nachtbrakers zaten gerust te sladen.

De wachtmeester zoo min als *Toon* wilde nog van uitscheiden hooren; vooral de eerste drong er op aan, dat hij nog wat blijven en drinken zou. Doch *Jacob* stond er op om naar huis te gaan. 't Was nu zoo wel, zeide hij, en vooreerst zou men hem niet meer zien. Hij had eens kermis gehouden.

De wachtmeester riep *Toon* alleen en fluisterde hem iets in het oor. »Ik zal 't wel doen,'' antwoordde hij; »maar 't is anders niet noodig; de domme os begrijpt er niets van. — Kom, *Jacob*,'' zei hij tegen dezen, »laat ik je dan eens te huis brengen; dan zeg ik je vaarwel aan 't hek van de hoef.

Jacob stemde toe. Hij wilde eerst zijne vertering betalen, maar daar kwam heden avond niets van in. Alles was betaald, zei de waard; de wachtmeester had vrij gelag gegeven. Of *Jacob* al tegensprak, daar hielp niets aan. »'t Is zoo goed als van je eigen geld, baas!'' riep de krijgsman. »En nu, slaap wel; wij zien elkander morgen nog wel eens.''

Toon ging met *Jacob* op weg. Over de aan hem bewezene dienst sprak hij geen woord meer; alleen prees hij het soldatenleven hoog. »Die 't ziet, zal 't ondervinden,'' zeide hij. »En nu baas, 't ga je wel,'' voegde hij er bij, toen zij het hek waren genaderd. »'t Ga je wel, hoor! ge zult immers nog wel eens om *Toon* denken?'' — »'k Beloof het je, *Toon*!'' was het antwoord: »en nu, het ga je goed in de wereld.''

En zoo scheidden die beiden. Als *Jacob* misschien nog even teruggekeerd was, zou hij gezien hebben, dat gedurende dien nacht *Toon* zich geen voetstap van de hoeve verwijderde.

Nog altoos waakte *Hanna*. Het deed haar innig leed, te moeten zien, dat *Jacob* nog niet sterk genoeg was om der verleiding weêrstand te bieden. De toestand, waarin hij te huis kwam, gaf op nieuw haar het bewijs aan de hand. Echter zweeg zij en deed hem geen enkel verwijt. 't Was immers haar eigen schuld, dat hij weder naar de herberg was gegaan? Zij had hem er zelfs toe aangezet; en het was dan ook maar een enkele maal in die drie maanden! Zij had veel gewonnen.

Arme vrouw! één enkele maal — als ge 't wist wat het na zich kon slepen, gij hadt zoo gerust niet gesluimerd, toen gij hem aan uwe zijde wist.

Reeds vroeg in den morgen werden zij door een luid kloppen op de deur gewekt. De zon was nog niet aan

---

VERTREKKENDE PERSONEN.

A. J. Bik Pz. naar Nederland, gemagtigden G. J. TORMYN te *Krawang* en T. E. DE NYS BIK te *Batavia*. (255)

J. A. Clignett. (259)

C. A. Granpré Molière. (254)

BATAVIA.

De weersgesteldheid ter dezer plaatse kan wel als bijzonder beschouwd worden. Sedert talrijke jaren heeft de westmousson niet met die kracht gewoed als in dat, hetwelk wij thans beleven.

Bijna onafgebroken waait het fel uit het N. en N. W., vergezeld van bijna niet ophoudende zware regens, doch zeldzaam van onweder. De blaauwe vlag heeft schier onafgebroken nu 14 dagen lang in top geweest en is slechts enkele malen en zulks voor korte poozen neergehaald. De gemeenschap met de reede is daardoor ten uiterste moeijelijk, gevaarlijk zelfs te achten. Handel en scheepvaart staan stil; de rivier ligt vol met beladen praauwen, die zich niet naar boord kunnen begeven. Verscheidene schepen, wier vertrek reeds bepaald was, hebben het moeten uitstellen; o. a. Z. M. stoomschip *Batavia*, bestemd naar Borneo's Westkust en het particuliere stoomschip *Koningin der Nederlanden*, met bestemming naar Samarang. Deze laatste bodem, met de mail van Singapore gekomen, heeft zelfs zijne, van daar mede gebragte lading nog niet kunnen lossen. De Java Post komt zeer ongeregeld aan, meestal des avonds. Bij het schrijven dezes was die van heden nog niet ontvangen.

De waterstand in de rivieren is zeer hoog en meest allen zijn buiten hunne oevers getreden. Daardoor staat het water in een groot gedeelte der stad en in de meeste laaggliggende kampongs. Met al wat laag land genoemd kan worden is zulks hetzelfde geval. De wegen lijden daardoor zeer veel. Wij vernemen ook, dat het niet houden van vendutien in de volgende week aan den hoogen waterstand is toe te schrijven. Gelukkig hebben er, voor zoo verre wij ons hebben kunnen vergewissen, door dat weder en dien hoogen waterstand tot nu toe geene ongelukken van belangrijken aard plaats gehad.

— Gisteren middag ten 5 ure ging eene sloep van de Nederlandsche-Indische schoener *Pogoan Zephyr*, van Palembang alhier ter reede aangekomen, in weerwil van het waaijen der blaauwe vlag, naar den wal. In den mond der rivier gekomen, sloeg zij om en een der Inlandsche matrozen verdronk. De overige zich in de sloep bevindende personen, zijnde de Chinees *Oey Kimling*, gezagvoerder van die schoener, en 3 Inlandsche matrozen, werden gered.

NEDERLAND.

— Den 26 Nov. is in den ouderdom van 80 jaren te Leiden overleden, de heer *Matthijs Siegenbeek*, oud hoogleeraar in de Nederlandsche taal- en letterkunde, aan de hoogeschool te Leijden. Er is niemand, die niet den naam van *Siegenbeek* kent, en die hem niet begroet, als den man, die door zijne talrijke geschriften en volhardende pogingen zoo krachtig heeft medegewerkt tot het tot stand brengen eener meer geregelde spraakkunst en tot eenheid van spelling in onze moedertaal. Meer dan eene halve eeuw het hoogleeraarsambts bekleedende, toonde hij ook als rustend hoogleeraar gedurende het laatste tiental jaren van zijne tachtigjarigen ouderdom, zoo door het houden van voorlezingen als anderzins, zoover zijne krachten toelieten, steeds nuttig en werkzaam te willen blijven.

Donderdag den 30 daaraanvolgende, is zijn stoffelijk overschot, op de begraafplaats te Leiden, onder een grooten toevloed van menschen van allerlei rang en stand, ter aarde besteld.

De leeraar der doopsgezinden, de heer *C. Sepp*, sprak bij het graf een hartelijk woord.

— Men schrijft uit Rome, dat den 16 Nov. aldaar gearriveerd waren de aartsbisschop van Utrecht en de bisschop *van Adras* i. p. i. Op last van den paus waren op het Vaticaan appartementen voor deze heeren in gereedheid gebragt en alles ter hunner beschikking gesteld, wat hun verblijf in die stad kan veraangenamen en vergemakkelijken.

— Uit 's Hertogenbosch wordt als eene bijzonderheid gemeld, dat de heer *W. Scheefhals* en zijne echtgenoote, in het zestigste jaar huns huwelijks, laatstleden zondag met hunne kinderen en behuwdkinderen naar Uden gereden zijn, om de zilveren bruiloft van een hunner kinderen, den heer notaris *Scheefhals*, mede te vieren.

— Den 1 Dec. heeft te 's Hage bij den ijzerkooper *Regouw*, in de Schoolstraat, een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad. Deze winkelier had in den voormiddag zijn zoon *Franciscus* verzocht, om het op den zolder geborgen en behoorlijk verzorgde buskruid af te halen, met het doel om een gedeelte daarvan te droogen. *Regouw* daarmede bezig zijnde, kwam het jongste kind, waarschijnlijk met lucifers, te digt bij het bord, waarop zich het kruid bevond, althans het kruid ontvlamde en er had eene verschrikkelijke ontploffing plaats, met het ongelukkig gevolg dat zes zich in het vertrek bevindende personen, als man, vrouw, drie kinderen en eene meid, de een meer de ander minder,

---

den hemel. *Hanna*, die vreesde *Jacob* wakker te maken, stond op en wierp het venster open.

Verwonderd zag zij op. Eenige soldaten, benevens kar en paard, stonden voor de hoef. *Toon Bolle* hield het paard bij den teugel.

Voor dat zij nog vragen kon wat zij verlangden, riep de stem van den wachtmeester haar toe:

»Vrouwtje, vraag uw man eens, of hij gereed is om meê te gaan." — »Wat? *Jacob* ?..." vroeg ze. »Wat beduidt dat?" — »Vraag het hem maar; hij zal 't wel weten."

Zij riep *Jacob* wakker, nog onbewust van wat haar toefde.

Jacob, nog onder den invloed van den drank, dien hij eenige uren geleden gebruikt had, begreep er evenmin iets van. 't Zou hem echter spoedig duidelijker worden; want de wachtmeester riep, dat, als de baas niet spoedig voor den dag kwam, hij zoo vrij zou zijn van de deur open te trappen en hem te komen halen. Nog altijd beschouwde *Jacob* alles als een grap, die men met hem voorhad.

Hij opende eindelijk de deur, en vroeg wat de wachtmeester wilde.

»Wat ik wil?" was het antwoord; »dat zult gij zoo goed weten als ik: niets meer of minder, dan dat gij uwe handteekening nakomt en met mij meêtrekt naar 't leger."

Jacob werd doodsbleek. 't Was uit met zijn roes; een licht ging voor hem op.

»Wat zou ik geteekend, wat zouden die anderen geteekend hebben? Het attest voor *Toon Bolle*, anders niets." — »'k Geloof waarachtig, dat je droomt, baas!" was het antwoord. »Maar kort en zakelijk! hier! Is dat uwe handteekening en van die twee, die daar op de kar liggen? Ja, of neen?"

Jacob kon niets anders dan »ja" zeggen. — »En ziet ge nu, als ge ten minste lezen kunt, wat daar boven staat?" — *Jacob* las het, maar vertrouwde zijne oogen niet. — »Dat is onmogelijk wat ik zou geteekend hebben!" riep hij uit. — »Dat ge dienst neemt bij 't keizerlijk leger. Vraag dan kastelein uit *het Gouden Kruis*, waar het handgeld gebleven is. En nu, kort en goed, gij zijt soldaat, en marsch er meê!"

En het was waarheid; *Jacob* was in handen van de wervers gevallen, die toen ter tijde zoo menigvuldig waren, en voor geene daad, hoe slecht ook, terugdeinsden. Zij hadden van de kermis gebruik gemaakt, om te zien of de gelegenheid zich niet zou aanbieden, dat zij hunne practijk met een goeden uitslag drijven konden. Zij hadden vrij spel, en ieder gemeente-bestuur was genoodzaakt hun de behulpzame hand te bieden. *Toon* was hen spoedig in het oog gevallen als iemand, die hen ver zou brengen om de vogels in het net te lokken, en deze had geen beter middel geweten, dan

om het medelijden voor zijn eigen persoon, zoo als hij dat noemde, dienstbaar te maken tot aanvulling van de armee. Men had hem goed de handen gevuld, en hem zelfs gevraagd of hij meê verder op wilde trekken, ten einde zijn zoo goed geslaagd handwerk te vervolgen. Zoodra hij *Jacob* had zien binnentreden, stond zijn plan vast: deze moest in het net, en zoo doende zou hij eene schitterende wraak erlangen voor den hoon, dien *Hanna* hem eens had aangedaan. En het lot begunstigde hem; *Jacob* viel in den strik. Op het oogenblik, dat deze en de beide andere boeren teekenen zouden, had de wachtmeester het attest met een contract, dat hij altijd bij zich droeg, op eene behendige wijze verwisseld. Ten overvloede had hij hun gevraagd, of zij wel wisten wat zij teekenden; daar was dus geen tegenspraak op dit punt. Het handgeld was in het gelag gebragt.

(*Wordt vervolgd.*)

ernstig werden gekwetst. Vele der glasruiten van het huis en de daarover en bezijden gelegen woningen, zijn meest allen verbrijzeld, ook het achterste gedeelte van het huis is zwaar beschadigd. De ontploffing, was zoo hevig, dat zij op verren afstand werd gehoord. Er ontstond echter geen brand. De zoon, die zich in het aangrenzend vertrek bevond, is niet gekwetst. Boven het vermelde vertrek bevonden zich een achttal werklieden, die geen letsel hebben bekomen. Twee vertrekken achter den winkel werden in een puinhoop verkeerd, meubelstukken van hunne plaats geworpen, en dak en muren gescheurd. Men kan zich geen denkbeeld vormen van de te weeg gebragte verwoesting. Met groot leedwezen verneemt men, dat de vader en een der kinderen, een meisje van 12 jaren, aan de gevolgen der bekomen wonden, reeds zijn bezweken; ook wordt ernstig gevreesd voor het leven van een jonger kind en voor dat van de meid. Mogt de moeder het leven behouden, dan vermoedt men dat zij blind zal zijn.

's Gravenhage, 22 November. Gisteren (Dingsdag) namiddag keerde te Scheveningen van de steurharingvisscherij terug de pink *de Jonge Hendrik David*, stuurman *Gijsbert Korving*, reeder *Jacob van Duyne*, bemand slechts met den stuurman, een matroos en twee jongens. Voor Goedereede voor anker liggende, was het vaartuig in den avond van Maandag aangezeild door eene schoener, en had die aanzeiling een zoo geweldigen schok veroorzaakt, dat vijf manschappen der equipage, aan eigen behoud denkende, onmiddelijk op de schoener waren overgesprongen. De duisternis en de omstandigheid, dat het geroep van den stuurman op de schoener niet schijnt te zijn gehoord, deed een ieder tot dezen morgen in het onzeker verkeeren, of het den matrozen wel was gelukt op het vaartuig te komen. Een berigt van den heer commissaris van politie en waterschout te Hellevoetsluis aan zijn ambtgenoot te Scheveningen maakte echter een einde aan alle onzekerheid. De vijf matrozen waren door den Deenschen schoener *Charlotte* behouden te Hellevoetsluis aan wal gebragt, alwaar zij door ondersteuning in de gelegenheid zijn gesteld geworden de reis huiswaarts te kunnen volbrengen. Het is niet dan met veel moeite, dat de stuurman er gelukkig in is mogen slagen met zijne geringe bemanning Scheveningen te bereiken.

Vollenhove, 21 Nov. Terwijl het zeewater door een fellen Oostenwind zoodanig was opgestuwd, dat onze stranden een geheel eind droogvoets begaanbaar waren, geraakte de van Amsterdam komende Zwolsche stoomboot, o. a. aan boord hebbende 68 militairen, benevens één officier en twee onderofficieren, aan den grond. Dringend gebrek aan leeftogt noodzaakte dezen de boot te verlaten, hetwelk niet kon geschieden dan door ten halven lijve door het water te baden, waarna men door honger uitgeput en van koude verstijfd alhier aankwam. Na hier ter stede ingekwartierd te zijn geweest, zette men den marsch den volgenden morgen naar Zwolle voort.

ENGELAND.

Omtrent de krijgstoerustingen kan wederom het volgende gemeld worden: De secretaris van oorlog heeft aan de kolonels van al de regimenten der militie en het corps der marine eene circulaire gerigt, waarbij zij worden uitgenoodigd te zorgen, dat het staande leger en de marine door vrijwilligers uit hunne regimenten zooveel mogelijk worden versterkt. Voor den oogenblik bepaalt de regering haren eisch tot 25 pCt. van elk regiment, zonder daarom de verdere aanwerving van vrijwilligers aan banden te leggen. Het handgeld is op 7 pd. st. bepaald en elk kolonel der militie die 75 man van zijn regiment tot het staande leger overbrengt, ontvangt de bevoegdheid over eene vaandrigsplaats te beschikken, voor welke geen kopprijs behoeft betaald te worden. Deze oproeping heeft reeds vruchten gedragen. Uit Monmouth zijn reeds 70 vrijwilligers uit één militie-regiment aangemeld.

De *Royal Albert* vertrekt waarschijnlijk den 24sten met 2000 man naar de Krim. De *Dauntless* neemt troepen in. De *Manilla* en de *Holyhead* zullen spoedig vertrekken met eene lading amunitie. Het 90ste regiment is eergisteren uit Dublin naar Kingstown gemarcheerd en heeft zich daar ingescheept.

— Te Devonport, zegt de *Examiner*, bevinden zich verscheidene honderde Poolsche krijgsgevangenen, die van begeerte branden om tegen Rusland in het veld te trekken. Wij begrijpen niet, zegt het blad, waarom de hertog van *Newcastle* aarzelt hen tot een Poolsch legioen te vormen. Reeds het berigt dat een Poolsch legioen te Portsmouth wordt opgerigt, zoude als een elektrieke schok Rusland doen beven en tot afleiding van zijne in het Zuiden geconcentreerde legers dienen. Lord *Palmerston* is reeds lang voor zulk een plan geweest, en wel om reden dat het zien der Poolsche banier duizende zwaarden in het Russische leger in beweging zoude brengen, en toen graaf *Colloredo* beweerde dat dit *une mesure révolutionnaire* zoude zijn, antwoordde hij: *non, mais une mesure désertionnaire*.

Londen, 22 November. De *Morning Chronicle* deelt eene depeche mede uit Malta, volgens welke aldaar de gewonde generaals *Torrens* en *Bentinck*, met nog andere gekwetste officieren zijn aangekomen. De *Orinoco* en *Golden Fleece* zijn van dat eiland den 9den dezer naar de Krim vertrokken.

De stoomboot *Indiana*, van de *General-Screw-Steam-Company*, heeft gisteren morgen Southampton verlaten en zich naar Toulon begeven, ten einde aldaar troepen voor de Krim in te nemen.

Het 54ste regiment infanterie zal aanstaanden Vrijdag Liverpool verlaten aan boord van de Amerikaansche stoomboot *Niagara*, die, zoo als men weet, mede tot het vervoer van troepen afgehuurd is.

— De stoomboot *Yankee Blade*, van San Francisco naar Panama bestemd, met meer dan 800 passagiers aan boord, heeft den 1sten October op de onder de zee verborgen klippen bij Conception-point gestooten. Terstond nadat men den schok voelde, stelde de kapitein alle pogingen in het werk, om het schip vlot te krijgen; doch het water drong met zooveel hevigheid de kiel binnen, dat alle pogingen om het schip eene andere rigting te geven, vruchteloos waren. De plaats, waar de stoomboot op de klip gestooten heeft, lag minstens op eene mijl afstand van de kust, en de kapitein heeft zich onmiddelijk derwaarts begeven, om eene geschikte plaats tot ontscheping zijner passagiers te zoeken. Weldra werden de booten uitgebragt en voor dat het nacht was, waren al de passagiers gered met uitzondering van een twaalftal, die in de golven zijn omgekomen.

Londen, 6 December. De koningin zal dit jaar niet, zoo als vroeger, eenige dagen vóór kersmis op het eiland Wight doorbrengen, doch te Windsor blijven, ten einde de berigten van den eersten minister en het ministerie van oorlog te spoediger te kunnen ontvangen.

— De *Morning Advertiser* zegt, dat de ministers van de 10 of 12 personen, die zich voor het district Marylebone als candidaat bij de verkiezing hebben opgedaan, bijzonder gaarne sir *Ch. Napier* zouden verkozen zien. Zoo hij toch zitting in het Lagerhuis mogt erlangen, zoo had deze of gene, die eene indirecte beschuldiging tegen hem betreffende de expeditie in de Oostzee wilde inbrengen, zich slechts tot hem zelven te wenden, om een antwoord van hem te ontvangen, waardoor verdere opheldering zouden vermeden worden, die de ministers voor immer wenschen geheim te houden; terwijl, wanneer sir *Ch. Napier* in het Lagerhuis niet tegenwoordig is, in de opgewondenheid van het oogenblik, de zaken wel eens veel verder zouden kunnen gaan.

— De regering is er ijverig op bedacht, om zooveel slechts mogelijk is, de verliezen, door de stormen in de Krim veroorzaakt, te herstellen. Reeds zijn eergisteren winter-kleedingstukken voor 40,000 man van hier naar Portsmouth verzonden, om aldaar onverwijld ingescheept te worden terwijl er ook reeds contracten zijn gesloten voor de levering van een grooten voorraad kleedingstukken en provisiën tot reserve: onder anderen voor 22,000 paar winterlaarzen, 500,000 pond rundvleesch in tinnen bussen, enz. Uit Portsmouth vertrekt heden de Magdalena met een geheel regement; ook worden ingescheept 1200 ijzeren ovens en 6000 ijzeren slaapplaatsen, terwijl de regering eene buiteugewone massa pelterijen en huiden opkoopt. Om verder de leemte in het leger aan te vullen, zijn thans ook de stoombooten *Dharity* en *Royal George*, van 120 stukken, belast om troepen naar de Zwarte Lee over te brengen. Bij dit alles is het thans zeer te hopen, dat deze versterkingen en voorzieningen tijdig genoeg mogen aankomen. Het leger in de Krim zal in den tusschentijd echter genoeg te lijden hebben. Aan levensmiddelen heeft het wel is waar geen gebrek, doch men heeft groot gebrek aan dak, brandstoffen en aan een aantal kleine zaken. Een officier toch schrijft in een brief, dat hij zich gelukkig voelde, toen hij voor £ 10 in het bezit kwam van een ijzeren kookketel, en het hout is er zoo schaars geworden, dat de soldaten dikwijls in verzoeking zijn gebragt, om de schanskorven, van de batterijen weg te nemen, ten einde daarmede hunne koffij te kooken.

— De dagbladen spreken met diepen rouw over de verliezen, die de marine in de stormen van 14 Nov. in de Krim geleden hebben. De noodlottigste gebeurtenis is het verlies der schroefstoomboot *Prince*, van 2700 ton, die het 46ste regiment naar Balaklava overbragt, al de winter-uitrustingen voor het belegeringsleger (waaronder 40,000 capotjassen, wollen hemden, schoenen en handschoenen, provisien voor het hospitaal te Scutari) en een grooten voorraad amunitie, aan boord had. Dit alles is verloren, terwijl van de ekwipagie slechts zes man zijn gered.

— Naar aanleiding van de bekende rook-acte is het niet onbelangrijk te weten, dat er jaarlijks, zoowel ter zee als per spoorweg, niet minder dan 3,000,000 ton steenkolen in de hoofdstad ingevoerd worden, waarvan ten minste 1,000,000 ton tot fabriek- en ander dergelijk gebruik.

Londen, 7 Dec. Volgens den *Times* ligt het niet in de bedoeling der regering in de tegenwoordige omstandigheden eene leening te sluiten; de *Observer* daarentegen zegt, dat het cabinet aan het parlement de middelen zal aanvragen om den oorlog voort te zetten. Deze twee beweringen zijn nogtans met elkander in verband te brengen, wanneer men veronderstelt dat de ministers hunne toevlugt nemen tot eene belasting.

Doch welke belasting vraagt men zich zelven af. Dat zal men eerst over eenige dagen vernemen. Al wat men tot nu toe weet is dat de property-tax, waarvan de opbrengst in de behoeften van den oorlog moest voorzien, thans niet meer voldoende is, omdat het grootste gedeelte van die opbrengst geneutraliseerd wordt door de vermindering in al de andere inkomsten der schatkist.

Men is des te meer geneigd aan den *Observer* geloof te slaan, daar de regering gedurende den winter al die groote maatregelen zal nemen, waarmede men hoopt in het aanstaande voorjaar den veldtogt in de Krim ten einde te kunnen brengen.

De ministeriele bladen schijnen overigens vol vertrouwen over de uitkomsten, die de voorstellen der ministers aan het parlement te wachten staan; de oppositie zelf verklaart dat de natie gereed is om alle voor de eer van Groot-Brittanie vereischte offers te brengen.

Bij de verkiezing van een parlementslid voor Marylebone, verdient het opmerking, dat de debitanten in bieren, die te Londen een magtig ligchaam uitmaken, eene geduchte oppositie organiseren tegen al de candidaten, die niet tegen de wet zijn, waarbij het verkoopen van bieren en sterke dranken des Zondags verboden wordt. Men zal de intrekking dier wet aan het parlement verzoeken.

— De *Morning Chronicle* zegt, dat, in geval lord *Raglan* door te sneuvelen of door eenig ander toeval het leger in de Krim niet meer mogt kunnen aanvoeren, het bevel daarover op sir *John Burgoyne* zal overgaan. De *Times* noemt als zoodanig sir *Richard England*.

FRANKRIJK.

Men verzekert, dat eerstdaags de generaal *Canrobert* tot maarschalk zal benoemd worden, daar het na de benoeming van lord *Raglan* tot veldmaarschalk, bezwaren zoude opleveren, dat de opperbevelhebber van ons leger in de Krim, een minderen rang bekleedde, dan een der overige bevelhebbers. Ook verzekert men, dat de generaal *Bosquet* tot maarschalk zoude benoemd worden, maar eerst na den afloop van den veldtogt.

— De brief van den Keizer aan den generaal *Canrobert* is van den volgenden inhoud:

PALEIS VAN ST. CLOUD, 23 November 1854.

GENERAAL!

»Uw rapport omtrent de overwinning van Inkerman heeft mij diep getroffen. Betuig aan het leger, in mijnen naam, al mijne voldoening over den moed, dien het ontwikkelde, over de geestkracht, waarmede het vermoeijenis en ontberingen verduurde, over zijne warme hartelijkheid jegens onze bondgenooten. Bedank onze generalen, de officieren en de soldaten, wegens hun manmoedig gedrag. Zeg hun, dat mijn medegevoel in hun leed en in de wreede verliezen, die zij leden, levendig is, en dat mijne meest voortdurende zorg zal zijn, om het bittere daarvan te verzachten.

»Na de schitterende overwinning bij Alma, hoopte ik een oogenblik, dat het verjaagde vijandelijke leger niet zoo snel zijne verliezen herstellen zoude en dat Sebastopol weldra onder onze slagen zou gevallen zijn; maar de hardnekkige tegenstand dier stad en de versterkingen, die het Russische leger ontving, stremmen voor een poos den loop van ons succes. Ik juich er u voor toe, dat gij weêrstand boodt aan het ongeduld der troepen, die het stormloopen verlangden onder omstandigheden, welke aanzienlijke verliezen zouden na zich gesleept hebben.

»De Engelsche en Fransche regeringen waken met eene vurige zorgvuldigheid over hun leger in Oosten. Reeds doorklieven stoomschepen de zee, om u belangrijke versterkingen aan te voeren. Deze versterkingen zullen uwe krachten verdubbelen en u veroorlooven om eene offensive houding aan te nemen. Eene magtige afleiding zal in Bessarabie geschieden en ik ontving de verzekering, dat de openbare meening in het buitenland ons dagelijks gunstiger wordt. Indien Europa onbevreesd onze zoo lang verbannen adelaars de vleugels met zoo veel glans zag uitspreiden, dan was het omdat het zeer goed weet, dat wij slechts voor zijne onafhankelijkheid strijden. Indien Frankrijk den aan hetzelve verschuldigden rang hernomen heeft, en indien de zegepraal nogmaals onze banieren is komen opluisteren, dan heb ik zulks — ik verklaar het met trots — aan de vaderlandsliefde en de ontembare dapperheid van het leger te danken.

»Ik zend den generaal *de Montebello*, een mijner adjudanten, om aan het leger de belooningen over te brengen, die het zoo zeer verdiende.

»En hiermede, generaal, bid ik God, dat Hij u in zijne heilige hoede neme. NAPOLEON."

— Men wil te Parijs weten, dat de Poolsche uitgewekenen te Londen wederom door de Engelsche regering zijn uitgenoodigd zich tot een korps vrijwilligers, onder bevel van Engelsche officieren, te vormen. Lord *Palmerston* moet over dit onderwerp met prins *Czarterewsky* gesproken hebben. De Polen willen in het voorstel slechts bewilligen onder voorwaarde, dat men hun vaderland op een bepaalden tijd zal helpen. Engeland wil daarvan echter niets weten. Intusschen moet men niet hebben opgehouden Pruisen en Oostenrijk de meest geruststellende verzekeringen ten dien opzigte te geven.

— Uit de Krim zijn weder berigten van 28 November ontvangen, waaruit blijkt dat de geallieerden op dien datum reeds 25,000 man tot versterking ontvangen hadden. De groote linie van omschansing, waaraan de geallieerden sinds eenigen tijd arbeidden, was voltooid, waardoor de communicatie meer veiligheid aanbood.

Volgens den *Constitutionnel* wordt de admiraal *Hamelin* eerstdaags te Parijs verwacht.

De aftogt van den Russischen generaal *Liprandi* van Balaklava bevestigt zich, alsmede, dat de hertog van Cambridge in zijne geestvermogens gekrenkt is. Te Triëst zijn dezer dagen onderscheidene schepen van de geallieerden binnengeloopen, die zware avarij bekomen hadden.

— De *Constitutionel* zegt dat het leger in het Oosten met eene 9de divisie, bestaande uit troepen uit Algerie en het 49ste regement, te Toulouse in garnizoen liggende, zal vermeerderd worden. Ook wil dat blad weten, dat het leger van Lyon, onder de bevelen van den maarschalk *Castellane*, gereorganiseerd zal worden, en dat het effectief er van op drie divisien infanterie en eene divisie cavallerie gebragt zal worden. Die troepen zouden te Lyon en in het kamp van Sathonay gestationneerd worden, en altijd gereed gehouden worden om te velde te kunnen trekken.

Marseille, 22 Nov. De generaal *de Salles*, kommanderende eene der twee divisien, welke naar de Krim gezonden zullen worden, is alhier aangekomen. De generaal *Dulac*, die over de andere divisie het bevel voert, bevond zich reeds in deze stad.

Alle maatregelen tot het transporteren van deze versterkingen worden met den meesten spoed bewerkstelligd. Het linieschip *Saint Louis* arriveerde gisteren te Toulon, en zal zeer spoedig gevolgd worden door eene flottilje van stoomschepen, komende van den Oceaan.

Eenige van deze schepen zullen troepen aan boord nemen, om die naar Afrika over te brengen, van waar zij dan weder geoefende regementen naar de Levant zullen brengen.

Parijs, 22 Nov. Het is er verre van verwijderd dat de aanwezigheid van lord *Palmerston* alhier alleen betrekking heeft op de financieele voorstellen van de zijde van Engeland, waarvan men reeds eenigen tijd gesproken heeft. De Fransche regering ontkent dat Engeland haar geldelijke subsidien voor het voeren van den oorlog aanbiedt, maar zij ontkent niet, dat het eene financiele overeenkomst betreft. Lord *Palmerston* moet overigens nog het volgende hebben voorgesteld: 1. eene verandering in de krijgsoperatien; 2. wordt de regering uitgenoodigd eene allianti met Zwitserland, Belgie, Sardinie en Zweden te sluiten en de Duitsche mogendheden te sommeren zich voor of tegen de Westersche mogendheden te verklaren; 3. moet lord *Palmerston* op officieele wijze voorstellen, om aan de constitutie van het keizerrijk een liberaal artikel toe te voegen. Het laatste omdat lord *Palmerston* het vooruitzigt heeft, na de bijeenkomst van het parlement met de vorming van een ministerie belast te worden, en omdat men de alliantie met Frankrijk niet voor sterk genoeg houdt zoolang Engeland niet meer geestdrift betoont voor de tegenwoordige omstandigheden. Lord *Palmerston* verlangt eene alliantie met de Fransche natie en niet alleen met de tegenwoordige regering. Of de Engelsche staatsman gelukkig in zijne zending zal slagen, is moeijelijk te bepalen. Het is evenwel zeker, dat de raad van de

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 3 Februarij 1855, No. 10.

Engelschen minister in ernstige overweging genomen zal worden.

— De Jezuiten, die van Navarre naar Frankrijk zijn vertrokken, zullen zich te Aire, departement de Landes, vestigen. Daar zij zulks doen tegen de bevelen van de Spaansche regering, zoo volgt daaruit, dat deze laatste hen niet meer op Spaansch grondgebied zal gedoogen.

Parijs, 6 Dec. De keizer moet ten opzigte van het dezer dagen onderteekende tractaat met Oostenrijk gezegd hebben: »Oostenrijk heeft er zich goed uit gered.” Uit dit gezegde kan men opmaken, dat de verwachtingen van den keizer niet geheel en al vervuld zijn. De Oostenrijksche regering schijnt bij de onderteekening van het verdrag met de Westersche mogendheden meer gerekend te hebben op den vrede, dan op een oorlog met Rusland. Indien Rusland binnen drie maanden de vier voorwaarden niet heeft aangenomen, dan is Oostenrijk van zijne verpligtingen ontslagen. Hier wordt wel is waar verzekerd, dat Oostenrijk ook die voorwaarde tot de zijne gemaakt heeft, dat de oorlogskosten door Rusland moeten gedragen worden; dan dit is niet wel aan te nemen, want wanneer Oostenrijk werkelijk deze voorwaarde had aangenomen, dan zoude het verdrag met de Westersche mogendheden nog veel voordeeliger zijn, dan men billijkerwijze van Oostenrijk kon verwachten. Oostenrijk zal te St. Petersburg op de aanneming der vier waarborgen aandringen; Pruissen zal dit aandringen ondersteunen, en zoo kon het tegen alle verwachting wel gebeuren, dat het tot vredes-onderhandelingen kwam. Of de algemeene vrede of de strijd tegen Rusland, dit is het alternatief, waarin Oostenrijk zich bevindt. Wat Pruissen betreft zoo is onze regering overtuigd, dat het zich in deze kwestie niet van Oostenrijk zal scheiden. Over het geheel genomen zijn de vooruitzigten dus beter geworden. Des te raadselachtiger is het, dat de vereeniging van Fransche kapitalisten, die met Oostenrijk onderhandelt, bepaaldelijk weigert het bekende koopcontract voor het einde dezer maand te teekenen. Wat men dus vroeger hierover verhaald heeft, was niet zeer juist. Hetgeen wij nu mededeelen. komt uit eene goede bron. Van den anderen kant verzekert men dat men aan het welgelukken dezer zaak niet behoeft te twijfelen.

DUITSCHLAND.

Weenen, 5 Dec. De Oest. Corr zegt nog, dat het verbond tusschen Oostenrijk, Engeland en Frankrijk gesloten, berust op de erkenning der solidariteit van de Europ. belangen, en dat de hoofdinhoud bestaat in de onderlinge en wederkeerige verklaring der vereeniging van wil en krachten der drie mogendheden, om het herstel des vredes te bewerken op een vasten duurzamen grondslag, en waarbij partijen op de medewerking van den Duitschen bond staat maken. Langs dien weg, gaat de Oest. Corr. voort, mag men de hoop koesteren, dat Europa's billijke eischen zullen worden ingewilligd en de vrede terug zal keeren.

De Oest. Corr. meent verder uit geloofwaardige bron te kunnen verzekeren, dat Oostenrijk, wanneer het er niet in mogt slagen, om binnen drie maanden den vrede tot stand te brengen, het zich gehouden acht mede den oorlog aan Rusland te verklaren, in welk geval Frankrijk daarentegen verpligt zou zijn hulptroepen naar Italie te zenden.

Hamburg, 6 Dec. De graaf *Zichy*, is op zijne reis naar St. Petersburg, door Warschau gekomen; hij is belast met de overbrenging van het tractaat van alliantie tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden. Prins *Paskewitch* begeeft zich zoo men zegt, naar St. Petersbueg. Op bevel des keizers zullen nog 4 bataillons Finsche scherpschutters en in het algemeen nog 60 bataillons gewone scherpschutters opgerigt worden

Hamburg, 8 Nov, Op de dringende bevelen van de Engelsche admiraliteit heeft sir *Charles Napier* met de geheele vloot Kiel verlaten, om naar Engeland terug te keeren

SPANJE.

In Spanje blijft de toestand nog steeds even gespannen. De partijen staan vijandig tegenover elkander. De monarchale partij zal echter wel de bovenhand behouden. Ook de Carlisten heffen het hoofd weder op, en men is voor eene hervatting van den burgeroorlog beducht. Op den bepaalden dag heeft de koningin de zitting der constituerende Cortes geopend.

De koningin werd bij deze gelegenheid met groote geestdrift ontvangen. Tot voorloopig voorzitter van de Cortes is benoemd de generaal *San Miguel*. De generaal *Dulce* is tot vicepresident gekozen. Tot definitive candidaten voor het voorzitterschap hebben de heeren *San Miguel* en *Madoz* de meeste kansen. De minister van financien is bezig met het ontwerpen van vele bezuinigings-maatregelen. Er is voortdurend sprake van ministeriële veranderingen. De toestand van dit rijk houdt na de Levantsche kwestie het meest de aandacht bezig.

— De Jezuiten schijnen in Spanje het hoofd weder te verheffen. Het volgende althans is dezer dagen bekend geworden: In de provincie Guipuscoa bestaat een klooster, dat, — sedert nu 18 maanden geleden aan de Jezuiten veroorloofd werd in Spanje terug te keeren, — aan tachtig hunner tot verblijfplaats strekte. Particuliere brieven zeggen, dat de justitie in dit klooster een dépôt van wapens gevonden heeft en dat de regering besloten heeft om de tachtig geestelijken naar de Balearische eilanden te doen transporteren. De Jezuiten protesteren daartegen en verklaren wederom naar het buitenland de wijk te willen nemen, wanneer de regering eenigen maatregel van geweld ten hunnen aanzien mogt willen toepassen. Men beschuldigt hen, te regt of ten onregte, dat zij van hunnen onmiskenbaar grooten invloed op de Baskiers misbruik gemaakt hebben om slapende staatkundige hartstogten aan te wakkeren. De bisschop van Bayonne moet hun een klooster aan de grenzen als voorloopige verblijfplaats aangeboden hebben, doch de regering heeft zich, zegt men, over die handelwijze van den bisschop bereids bij keizer *Napoleon* beklaagd.

Madrid, 21 November. In de zitting der Cortes van heden, heeft Espartero de verklaring afgelegd, dat hij op zich genomen heeft, een cabinet zamen te stellen, op voorwaarde, dat het hem vrij zou staan, zich uit de constituerende Cortes terug te trekken. Hij geeft zijne demissie, ten einde de koningin volkomen vrijheid zou hebben, om verantwoordelijke raadslieden te kiezen. Hij voor zich wenscht als een eenvoudig burger te leven, die aan de wetten van zijn land gehoorzaamt.

— Men merkt op dat het gouvernement huiverig is om aan de nationale militie in sommige plaatsen hare wapens terug te geven en dat de dagbladen, die met den tegenwoordigen staat van zaken niet ingenomen zijn, zich aan vermoedens overgeven, welke men van zelf kan gissen. Bovendien verbiedt een koninklijk besluit daartoe gebruik te maken van de wapenen in de arsenalen, omdat die aan de geregelde troepen van de armee behooren. In sommige provinciën heeft men van het ministerie slechts een gedeelte van de aangevraagde wapenen kunnen bekomen, terwijl het bewind in andere plaatsen zonder zwarigheid aan de aanvragen voldaan heeft.

— In de laatste berigten uit Madrid blijkt dat *Espartero* in de zitting der Cortes van 21 November zijne demissie heeft aangeboden. Hij deed dit ook niet alleen voor zich zelven, maar tevens voor de overige leden van het cabinet, met de verklaring, dat hij in Julij het voorzitterschap van den ministerraad aanvaardende, zich tevens plegtig verbonden had, om zijne magt neder te leggen op het oogenblik, dat de vertegenwoordigers der natie zich zouden hebben geconstitueerd. Eenige dagen later werd hij tot president van de Cortes benoemd, en de generaal *O'Donnel* en de heeren *Madoz*, *Dulce* en *Peralès*, alle vier canditaten van de fractie der kamer, bekend onder den naam van Liberale Vereeniging, tot vicepresidenten. Door *Espartero* tot president te benoemen, hebben de Cortes willen te kennen geven. dat zij hem door de koningin de taak wenschen opgedragen te zien, om een nieuw cabinet zamen te stellen. Dit is dan ook geschied; hij is tot president van den ministerraad benoemd, de generaal *O'Donnel* tot minister van oorlog, *Luzariaga* tot minister van buitenlandsche zaken, *Aguirre*, justitie, *Collado*. financiën, *Allende Salazar*, marine. en *Santa Crus*, binnenlandsche zaken. — De algemeene opinie is gunstig voor dat ministerie gestemd — Den 1sten dezer hebben de Cortes een gewigtig beginsel vastgesteld, namelijk dat de troon van koningin *Isabella* en hare dynastie ten grondslag zullen strekken voor de tegenwoordige staatkunde van Spanje. — Een aantal steden in het land boezemen de regering ernstige ongerustheid in, niet alleen omdat de bevolking geneigd schijnt zich tegen den tegenwoordigen staat van zaken te verzetten en zich in de armen van het Carlismus te werpen, maar vooral omdat men gevaarlijke gevolgen ducht van de ellende, die zich overal verschrikkelijk doet gevoelen. De financien van de regering moeten ook niet in den besten staat wezen.

— De navolgende gebeurtenis heeft te Madrid de grootste ontsteltenis verspreid:

De markies de *Via-Manuel* kwam dezer dagen uit Frankrijk terug, waar hij met zijne jonge vrouw het zomer-saisoen had doorgebragt. Op zijn bevel moest zijn koetsier hem met eene calèche komen afhalen. Deze weigerde aan dit bevel te gehoorzamen en de markies zag zich bij zijne aankomst genoodzaakt van een huurrijtuig gebruik te maken. In zijne woning aangekomen, liet hij den koetsier roepen en vroeg hem, waarom hij het hem gegeven bevel niet opgevolgd had. Deze antwoordde, dat sedert het vertrek van den markies de tijden zeer veranderd waren; dat thans alle Spanjaarden gelijk zijn en het hem dus onvoegzaam toegeschenen was om den markies te gemoet te gaan. De markies gaf hem daarop te kennen, dat hem vrij stond om zijne dienst te verlaten, doch dat hij verlangde gehoorzaamd te worden wanneer hij in zijne dienst bleef. Daarop trok de koetsier een dolk, en velde den markies met vier steken neder en toen de ongelukkige daarop eenige teekenen van leven gaf, verbrijzelde hij hem de hersenen met een pistoolschot. De moordenaar wierp zich toen op een knecht en de gouvernante, die bij deze scène tegenwoordigd waren, en kwetste beiden zeer gevaarlijk. Eerst daarna slaagde men er in zich van den ellendeling meester te maken, die later vrijwillig verklaard heeft, dat hij zich nimmer over den markies te beklagen had, doch dat hij hem vermoordde omdat hij een titel droeg, dien de revolutie had behooren te vernietigen. Later is het den moordenaar gelukt te ontkomen, doch de justitie heeft hem daarna weder in handen gekregen. — De heer *Via-Manuel* was grande van Spanje; hij was nog jong en te Madrid bemind door zijne goedheid en voorkomendheid. Zijne jeugdige vrouw zou eerst later met haar gevolg aankomen; de markies was vooruitgesneld ten einde alles voor hare ontvangst in gereedheid te brengen.

PORTUGAL

Uit Portugal is niets van eenig belang te melden dan dat, op den 4 November door een fellen brand in het Boa Vista gebouw aan den oever van den Taag gelegen, eene schade aan eigendom van 10- à 15,000 £st. veroorzaakt is. Verder blijken de graanprijzen te Lissabon, ten gevolge van orders voor Engelsche rekening, 20 pCt. gestegen te zijn,

ITALIE.

Brieven uit Napels luiden alles behalve gunstig over den staat van zaken aldaar en schilderen den openbaren geest als zeer gedrukt af. De hôtels zijn ledig, want het ontbreekt aan vreemdelingen en op de openbare wandelingen wemelt het van bedelaars, zoodat de winter met zorg wordt te gemoet gezien. Voor een groot gedeelte is deze ongunstige toestand aan de cholera toe te schrijven, die wel is waar gelukkig bijkans verdwenen is, maar droevige sporen heeft achtergelaten; want de deelneming in het lot der arme klassen, die in zulke tijden in andere steden wordt opgemerkt, ontbreekt te Napels geheel. Alleen de aartsbisschop van Napels, de kardinaal *Riariop Sforza*, heeft niet alleen zijn leven gewaagd, maar bijna zijne geheele fortuin opgeofferd Vooral Messina heeft veel geleden. Het aantal dooden, dat officieel is bekend geworden, bedraagt in het koningrijk niet minder dan 22,500 en men zegt, dat dit cijfer nog verre beneden de waarheid is.

— Brieven uit Napels deelen mede, dat er eene gewigtige verandering in den koning heeft plaats gehad. Hij zou zich namelijk geheel en al van de jezuiten losgemaakt en zich in de armen van het liberalismus geworpen. De heer *Crera-Pariola*, voormalig gezant te Parijs, en die alhier goede herinneringen heeft achter gelaten, wordt reeds genoemd als minister den hertog *Filangieri* te zullen vervangen.

GRIEKENLAND.

Tijdingen uit Athene van 1 Nov. melden uitsluitend van twee rampen, welke die stad getroffen hebben, te weten de komst der cholera, waarvan zij zoo lang gespaard was gebleven, ofschoon zij in den Piræus gewoed had, en van het verbranden der gebouwen voor de zittingen van de kamer der afgevaardigden en van den senaat. Wat de cholera betreft, hare verschijning heeft te Athene eene ontzettenden schrik te weeg gebragt. Meer dan een derde der bevolking is dadelijk uitgeweken; een gedeelte campeert op het land. Vermaken, zaken, vereenigingen, alles is gestaakt. De stad is eene woestenij geworden. Het maximum der choleragevallen per dag bedraagt 60, op eene bevolking, die thans ten gevolge der verhuizingen, slechts 20,000 bedraagt. Tijdens het afzenden der berigten, had de ziekte ten gevolge van het koelere weder reeds in hevigheid afgenomen.

Wat den brand van het wetgevend paleis betreft, het voornaamste gevolg er van was, dat de opening der zittingen uitgesteld was (de archiven en de boekerij waren gered.) Er moest een ander gebouw tot dit einde in gereedheid gebragt worden.

Zooals men weet hebben de Fransche bezettingstroepen in den Piræus er krachtig toe bijgedragen om dezen brand te blusschen. Het officiele blad maakt een brief bekend van Koning Otto aan den heer *Maurocordato*, door laatstgenoemden aan generaal *Mayran* ter hand gesteld, waarin hij zijne hooge tevredenheid betuigt over het gedrag van de Fransche soldaten bij die gelegenheid.

Op den 1sten Nov. was nog geen enkel regement der bezettingstroepen naar de Krim ingescheept, ofschoon het tegendeel reeds was gemeld.

Latere tijdingen gewagen van opstand in Griekenland te Latakieh, zonder er iets bij te voegen omtrent de reden van den opstand, dan alleen, dat bij het afzenden der berigten de beweging niet onderdrukt was. In allen gevalle schijnt deze gebeurtenis niet van gewigt te zijn.

DONAUSCHE-VORSTENDOMMEN.

Prins *Ghika* is den 9 Nov. als hospador van Moldavie geïnstalleerd. De Turksche commissaris ontving hem eenigzins koel en noch de Fransche noch de Engelsche consul waren bij zijne receptie tegenwoordig. Daarentegen leiden de Oostenrijksche autoriteiten, de Bojaren, en het volk veel sympathie voor hem aan den dag.

— Uit Jassy wordt dd. 10 Nov. gemeld, dat *Derwisch pacha* den 7 aldaar was aangekomen. Aan het plaatselijk bestuur was kennis gegeven van het binnenrukken der Turken in Moldavie, met verzoek alles tot hunne ontvangst gereed te maken, daar de vijandelijkheden aan de Pruth weldra een aanvang zouden nemen.

TURKYE.

Prins *Napoleon*, die het bevel zou voeren over de divisie, welke de bestorming van de vesting zou ondernemen, is wegens een aanval van de roode loop naar Constantinopel moeten terugkeeren. Hij hoopte echter tijdig genoeg hersteld te zijn, om aan de bestorming deel te kunnen nemen.

— Een Egyptische driedekker heeft bij Varna schipbreuk geleden. De admiraal *Assan-Pacha* heeft daarbij het leven verloren. Zijn verlies wordt zeer betreurd. Een vierde der equipage is gered. Ook het Egyptische fregat Basirr is in den Bosporus verbrijzeld en heeft 130 man van zijne 300 man equipage verloren.

— Aan den Donau schijnt de veldtogt geëindigd te zijn. Men meldt, dat het jaargetijde *Omar-Pacha*, heeft genoopt, van zijne plannen tegen Bessarabie af te zien. Men herinnert zich buitendien, dat deze opperbevelhebber der Turksche troepen aan den Donau geene groote geestdrift voor dezen veldtogt op het Russische grondgebied heeft aan den dag gelegd. Men beschuldigt hem dan ook, dat hij opzettelijk getalmd heeft in zijne operatien. In hoever deze beschuldiging gegrond is, kunnen wij niet beslissen, maar zeker is het, dat de Turken hun grondgebied niet hebben verlaten en zelfs geene poging hebben aangewend, om de Russen uit de positien, die zij nog in de Dobrudscha aan den regter-oever van den Beneden-Donau bezetten, te verdrijven. Welligt ook, meenen anderen, dat *Omar-Pacha*, wiens strategische bekwaamheden niemand in twijfel trekt, beter dan anderen heeft ingezien, welke groote bezwaren hem deze veldtogt in Bessarabie zoude opleveren.

Triest. 8 November. Volgens een alhier ontvangen berigt uit Constantinopel van den 27 October is eene divisie van het leger van *Omar-pacha* gereed om naar de Krim te vertrekken. Slechts 2 regementen zullen te Bucharest blijven. Binnen eenige dagen zal ook *Omar-pacha* vertrekken.

Prins *Napoleon* had een bezoek bij den sultan afgelegd.

Een gedeelte van het garnizoen van Corfu was ingescheept; het overige gedeelte zoude volgen.

— In eene correspondentie uit Erzerum van 24 Oct. in het regeringblad wordt gezegd. dat volgens het verhaal van reizigers, het Russische leger Bayazid verlaten had en zich tusschen die stad en de Russische grenzen

had teruggetrokken. Door deze beweging is de weg van Diadin vrij geworden en zal de communicatie met Perzie spoedig hersteld worden.

De divisie van Erivan moest, volgens het plan van Bebutoff, na zich meester gemaakt te hebben van Bayazid, naar Toprak-Kalë avanceren en vaar naar Kars oprukken, om, te gelijk met de Russische divisie van Gumri, te Indjë Derë gecampeerd, het Turksche leger aan te vallen en alzoo elken terugtogt af te snijden. Hoewel de slag van Indjë Derë door de Turken verloren werd, was hij evenwel moorddadig voor de Russen en heeft hij hen dusdanig gedemoraliseerd, dat, wel verre van hunne positien te behouden, zij zich gehaast hebben de Arpa-Tschaï over te trekken en zich onder de bescherming der kanonnen van Gurimte te plaatsen.

De muschir-zarif *Mustapha-pacha* werd te Erzerum verwacht.

— Men schrijft uit Bucharest dd. 16 dezer aan het zelfde blad, dat *Sadik-pacha* zich te Maximeni aan de Sereth bevindt, met drie regimenten cavallerie, eene batterij artillerie en eenige bataillons infanterie; hij heeft de beide oevers van de Sereth bezet. Hij had eene proclamatie tot de inwoners van Moldavie gerigt. De Turken gingen voort met van Silistria naar Kalarasch te trekken en de rigting naar Ibraila in tlaan.

NOORD-AMERIKA.

De onverschrokken reizigster, *Ida Pfeiffer*, bevindt zich te New-York, waar men haar de grootste reiziger noemt, welke de wereld immer heeft aanschouwd. Op de dikwerf tot haar gerigte vraag, hoe zij tot zelfs de oorden der menscheneters heeft durven bezoeken, moet zij hebben geantwoord: »Mij eten de wilden niet, daarvoor ben ik te mager.'' Na eenigen tijd te New-York te hebben uitgerust, zal zij naar Weenen terugkeeren.

— In de New-Yorker bladen, die tot den 1sten Nov. loopen, leest men de volgende feiten:

Te Worcester in Massachussetts had een oploop van de abolitionisten tegen de voorstanders der wet op voortvlugtige slaven plaats gehad. Een zekere heer *Bullman* werd daarbij door een troep negers erg mishandeld. — Te Cleveland in Ohio heeft een brand meer dan een millioen schade aangeritg. — Bij Chatham op den grooten Westelijken spoorweg werden door eene botsing van twee spoortreinen 57 personen gedood en gekwetst. — Te New-York had men getracht het *Earl's Hôtel* in de lucht te doen springen. De poging mislukte, doch verscheidene personen bekwamen daarbij letsel.

— Uit New-York verneemt men, dat de bekende kapitein *Gibson* aldaar was aangekomen uit Washington. In laatstgenoemde plaats had hij eene bijeenkomst gehad met den secretaris van staat *Marcy*, en men verwachtte van hem zekere onthullingen aangaande de stappen, die de Amerikaansche gezant te 's Hage gedaan had ten opzigte der kwestie met den heer *Gibson*. (In de *Amsterdamsche Courant* wordt gezegd dat hij niet genoegzaam *krediet* om te veronderstellen dat hij in zijne bedoelingen bij den heer *Marcy* geslaagd was.) Wat het gebeurde met den heer *Soulé* betreft, zoo bevond het kabinet te Washington zich daardoor in geene geringe verlegenheid en de heer *Marcy* scheen niet ongenegen den heer *Soulé* terug te roepen. Men zou echter nadere berigten en ophelderingen over zijn gedrag afwachten. De *Know Nothings* lieten zich veel aan dit geval gelegen liggen en beweerden dat het tijd was, de Vereenigde Staten in het buitenland door echte Amerikaansche *gentlemen* te doen vertegenwoordigen.

De opinie der dagbladen over deze kwestie is natuurlijk uiteenloopend. De *Washington Union* drukt de hoop uit dat de maatregelen, tegen den heer *Soulé* genomen, aan een misverstand mogen toegeschreven worden, en dat de keizer van Frankrijk spoedig daarvoor herstelling geve. Een dagblad van Philadelphia zegt, dat de heer *Soulé* noch door woord noch door daad, zich op eenige wijze hoegenaamd gecompromitteerd heeft in de Fransche aangelegenheden.

De *Know Nothings* zijn van meening den heer *Fillmore* voor te stellen voor het presidentschap der Unie.

— De *Atlantic* is te Liverpool aangekomen met berigten uit New-York van 25 Nov. De verkiezingen in den staat van New-York zijn zeer ten gunste van de Whigs, die in groote meerderheid gekozen zijn. Twee Know Nothings zijn voor den senaat gekozen en 38 voor de kamer van vertegenwoordigers. Men denkt dat een senator, de heer *Atchinson*, eene geheime vereeniging van 3000 personen georganiseerd heeft, met last om zich naar den staat van Kansas te begeven, op den dag der eerste verkiezing, ten einde er voor de handhaving van de slavernij te stemmen.

De conventie der Know Nothings te Cincinnati heeft hare werkzaamheden geëindigd en schijnt het eens geworden te zijn omtrent de verkiezingen voor het presidentschap.

De president der Unie werkt ijverig aan zijne boodschap. Wat men ook zeggen moge van den fieren toon, dien dit document zal voeren, beweert het *Journal de Washington*, dat hij zeer gematigd zal zijn. De *New-York Herald* zegt, van zijn kant, dat de boodschap niet zoo als gewoonlijk te gelijkertijd aan de dagbladen en aan het congres zal worden medegedeeld, daar de president met het uitspreken zijner boodschap eerst de aankomst van al de laatste tijdingen uit Europa wil afwachten.

CHINA.

De berigten uit dit rijk, tot den 15den Januarij loopende, zijn weder van alle belang ontbloot. Alleenlijk valt mede te deelen, dat de Fransche admiraal *Laguerre* de stad Shanghae heeft aangetast, en dezelve thans in staat van beleg verklaard is. Den 6 December verzocht gemelde admiraal den Franschen consul, om aan de overheidspersonen van die plaats zijn wensch te kennen te geven, dat eene hinderlijke batterij werd opgebroken; hieraan geen gevolg gegeven wordende, begonnen de Franschen dezelve op den 9 te vernielen. De insurgenten bevalen hun daarmede op te houden, en schoten, toen zulks geweigerd werd, op de Franschen, die dat vuur beantwoordden. Om 2 ure des namiddags opende de *Colbert* deszelfs vuur op de stad. Den 13 maakten de booten van de *Jeanne d'Arc* en *Colbert*, bij het aanbreken van den dag, een aanval op eene batterij der insurgenten aan de Oosterpoort, vernagelden een twintigtal stukken en keerden daarna naar boord terug.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Jan. 31	Engelsch	Barak	H. J. Stuvard	Shanghae	16 Jan.	Londen.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
Jan. 31	Nederlandsch	Cornelis Houtman	J. H. Rolman	Sydney	27 Nov.	Hagger en Schurman.
Febr. 1	Nederl. Indisch	Pogoan Zephyr	Ong Kimling	Palembang		Coulster.
» —	» »	Harriet	J. G. C. Ross	Klappereiland		Adam en co.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Vriendschap	T. W. Schuchard	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
»	Kinderdyk *	W. Ouwehand	Akyab.	»
»	Doggersbank	Clowting	Nederland	G. Suermondt en co.
»	Lammina Elisabeth	A. Gersen	Soerabaya	»
»	Sara Lydia	B. van der Tuk	Nederland	Reynst en Vinju.
»	Cortgene *	J. A. Scott	»	»
»	Geertruida *	J. Laurens	Cheribon	»
»	Argo	D. Huysers	Nederland	»
»	Oost-Indien	C. C. Mos		B. Kopersmit en co.
»	Albrecht Beyling	Muller		»
»	Twee Gezusters	de Wilde		»
»	Gelderland *	Crap Hellingman	Nederland via Samar. en Soer.	Hagger en Schuurman.
»	Australie *	Jochems	Rotterdam	»
»	Doggersbank *	P. J. Kerkhoven	Soerabaya.	»
»	Zwaluw *	J. A. C. Gerlach	Hongkong en Whampoa	»
»	Cornelis Houtman *	J. H. Rolman	Akyab	»
»	Claudius Civilis	J. F. D. Petersen	Nederland	de Weerdt, Kuyl en co.
»	Madura	T. Donger	Samarang.	Tiedeman en van der Burg.
»	Louisa Jacoba Johanna	Deurholt	Padang	»
»	Nyverheid.	J. N. Mooi	Samarang en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	Mercurius.	P. Nepperus	Middelburg	Maclaine. Watson en co.
»	Duiveland	J. C. Viersma		»
Nederl. Indisch	st. Koningin der Nederlanden	Deighton	Soerabaya	»
» »	st. Banda	Schmidt	Samarang en Soerabaya	B. Kopersmit en co.
» »	st. Padang	Persil'e	Bencoolen en Padang	»
» »	Asak Dulbah	Said Hoesin.	Soerabaya.	D. N. Buijs en co
» »	Naum Eljoesar	Monteiro	Samarang en Soerabaya	Coulster.
» »	Al Adanie	Sech Bakrees	Samarang en Macasser	»
» »	Almansoor	Sech Jemanie	Pamanoekan	»
» »	Zein	Sech Alie Badjardana	Soerabaya	»
» »	Pogoan Zephyr	Ong Kimling	Cheribon	»
Engelsch	Jessie	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	Amazon			Anderson, Tellus en co.
»	Lady Mary		Sydney	Hunter, Houghton en co.
»	Grace Longstaff	James Logan	Singapore	Maclaine, Watson en co.
»	Commodore	Swaney	»	Martin, Dyce en co.
»	Lady Bruce	Brown		Pitcairn, Syme en co.
Amerikaansch	Dolphin	Hoyt	Singapore en Nederland	Paine, Stricker en co.
»	Witch of the Wave	S. V. Schreve	Amsterdam	»
»	Comet	Gardner	Bremen	»
»	Fire Fly	Sampson		Maclaine, Watson en co.
Russisch	Idealet	A. J. Hansten		Kreglinger, Dummler en co.
Zweedsch	New York	Wretman		Metzendorff, Wilmans en co.
»	Mary	M. Asander		»
»	Oscar I	Mark	Zweden	»
»	Solo	Kruse	»	Busing, Schröder en co.
Fransch	La Vallée de Lux	A. Dupeyrat	Bordeaux.	G. Suermondt en co.
»	Madagascar	E. Richardson.	»	»
Deensch	Kongen af Danmark	L. R. Kruse	Falmouth	Balne en Minlen.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het [illegible] schip *Lady Bruce*: de heer Grivie en 2 do kinders.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 31 *Januarij tot en met den* 2 *Februarij* 1855.

AANVOER.

Van Bantam per praauw samping gez. Mookassiem.

2 pic. gomelastiek. *Oeij Keytje.*

Van Zweden per Zweed. schip *Marij*, gez. M. Asander. agenten Metzendorff Wilmans en co.

1375 staven ijzer. 200 tobben staal. 2 kisten lucifers 1430 staven. ijzer. 152 kn. staal. 154 tobben. staal. *Agenten.*

Van Singapore ned. schip *Lamina Elisabeth*, gez. A. Gersen. agenten Suermondt en co.

13 ks. papier en boeken. *Cassalette.*

36 ks. spijkers. *Tiedeman en v. d. Burg.*

1 kt. koopwaren. *Metzendorff Wilmans en co.*

40 bl. gambier. 10 kn. soija. *Busing Schröder en co.*

135 zakk. tarwe. *Andreas en co.*

13 coll. lak. 22 kn. zeep. 1 pak. diversen. 137 pakk. touwwerk. 36 bl. zoethout. *Joakim.*

37 bl. diversen. 12 kn. zeep. 35 kn. lak. 18 kn. casterolie. *Aratheon.*

30 kn. beschuit. 1 do. diversen. 3 do. ruwe zijde. *Said alsei Satrie.*

6 bl. medicijnen. 1 pak. medicijnen. 5 ks. chin. goederen. 1 do. thee. 4 pakk. thee. 20 do. papier. 4 md. provisien. 2 pakk. potten. 3 coll. diversen. *Han Tjengsan.*

40 vn. olie. 4 kn. tabak. *Order.*

10 stell. koffers. *Hunter Houghton en co.*

Terug uit zee per ned. stoomb. *Banda*, gez. F. H. Schmidt. agenten Kopersmit en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Januarij 1855 no. 5.

Van Palembang per ned. ind. bark *Pogoan Zijphyr* gez. Ong Kimseng.

580 pic. ong. katoen. 3/4 do. oliphantanden. 41 do. benzoin. $21^{10}/_{100}$ do. dammer. 24000 ps. dakpannen. *Gezagvoerder.*

50 pic. gutta. percha. *Pandel en Stiehaus.*

$97^{55}/_{100}$ pic. gutta percha. $61^{25}/_{100}$ do. gomelastiek. $6^{40}/_{100}$ do. getah. lahoe. *N. H. M.*

$59^{40}/_{100}$ do. gutta percha. *Oeij Haming.*

$8^{20}/_{100}$ pic. was. $4^{20}/_{100}$ do. benzoin. $3^{16}/_{100}$ do. was. $39^{60}/_{100}$ do. dammer. $3^{20}/_{100}$ do. was. *Lading bestemd voor Cheribon.*

37 ps. rottingmatten. *Said Abdul Rachman Algedrie.*

400 str. fijn. zeilgaren. *Said Hoesien bin Alie.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 19 *tot en met den* 23 *Januarij* 1855.

AANVOER.

Van Nederland via Batavia en Samarang per ned. schip *Cornelia*, gez. J. C. Ruige.

822 kn. koopmanschappen. *Kersel en co.*

250 ks. kopergeld. *Gouvernement.*

Van Liverpool via Batavia per ned. schip *Nehalennia*, gez. R. Grivel.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Januarij 1855 no. 5.

Van Londen via Batavia per Eng. schip [illegible], gez. J. Woodgate.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Januarij 1855 no. 5.

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Passaresang*, gez. Fulbeun.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Januarij 1855 no. 5.

Van Batavia per ned. ind. schip *Almashoer*, gez. Said Hoksin bin Abdulla bin Sech Aboebakar.

6 vs. ijzerwerk. 7 coll. manufacturen. 25 kn. bier. 20 ks. rhijnwijn. 1 brandkast. *Ruijl Cramer en co.*

100 ks. gember. *Schimmelpenninck en co.*

5 ks. mosterd. *Van Raalten en Kocken.*

1 kt. zuren. 1 pakje modewaren. *Order.*

17 kn. wit katoen. 1 kt. boeken en medicijnen. 4 vn. zink. 4 vn. spijkers. 8 kn. neteldoek en wit katoen. *Fraser Eaton en co.*

10 bn. ongb. katoen. *Mc. Millan Marten en co.*

1 kt. div. goederen. *Order.*

1 piano. *Van Raalten en Kocken.*

39 pic. kruidnagelen. 30 vs. geelöker. 2 kn. paardenborstels. 1 kt. manstroohoeden. 5 kn. lijnwaden. *Order.*

1 vt. boekdrukkers inkt. *Van Raalten en Kocken.*

10 pic. was. 1 kt. diverse. *Order.*

9 kn. naaigaren. *Adam en co.*

268 tobben. staal, 1 kt. gedr. katoen. *P. Kersel en co.*

6 kalbassen. ghie. 1 kt. doeken. 8 kn. div. goederen. 1 kt. zw. katoen. 3 bn. kat. garen. 18 st. glazen. kandelaars. 4 st. borden. 9 coll. diverse. goederen. 229 kalbassen. ghie. 1 kt. mouslin. 1 stel bruidsmuilen. 16 st. arab. baadjes. 1950 st. vloersteenen. 20 katt. koperwerk. 20 pic. ijzer. ƒ 1000 aan zilveren specie. 4000 st. vloersteenen. 40 tahil. dadels. 5 ks. rozijnen. 4 kn. ruwe zijden. 25 pic. medicijnen. *Order.*

25 bn. drills. 1/2 vn. madera. 1/4 vn. madera. 5 kn. bladkoper. 2 kn. pleetwerk. *Mc. Millan Marten en co.*

1 kt. tapijten. *Schimmelpenninck en co.*

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Maria*, gez. H. D. van Wijk.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Januarij 1855 no. 5.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.